

ringer hen ad vejen, men kræver en hurtig udfasning af de fossile brændstoffer og konsekvent omlægning til vedvarende energikilder. Vi må udvikle livsformer og dyrkningsmetoder i skov- og landbrug, som er i stand til **at absorbere CO₂**.

Størstedelen af verdens i dag kendte fossile energireserver er kul. Lederen af NASAs klimaforskningsafdeling **James E. Hansen** har i de seneste år rejst verden rundt for at vinde gehør hos verdens politiske ledere for, at vi er nødt til at vedtage et øjeblikkeligt **motorium for kul** for at undgå, at vi når såkaldte tipping points, hvor klimaforandringerne bliver selvaccelererende. Hvis vi brænder alle nu kendte reserver af kul og olie af, inden vi overgår til vedvarende energikilder, vil det være ensbetydende med en 100% garanti for en klimakatastrofe.

I månederne op til Klimatopmødet i København meldte **Rajendra Pachauri**, klart ud, at hvor han som leder af IPCC, *Intergovernmental Panel on Climate Change*, måtte forholde sig neutral, da var han som privatperson overbevist om, at 350 ppm var den nødvendige målsætning, som verden måtte beslutte sig for at bevæge sig mod.

En af verdens ledende klimaøkonomer, **Sir Nicholas Stern**, som i 2006 med bogen *The Economics of Climate Change* påviste, dels at det var økonomisk overkommeligt at lave de nødvendige omlægninger, dels at det blev dyrere for hvert år vi tøvede med at gå i gang, meldte kort efter ud, at 350 ppm gav fuld mening som langsigtet mål, men at man måtte gøre sig klart, at vi allerede lå over, og at målet i første omgang måtte være at standse udledningerne.

Al Gore, **Lester Brown** og en lang række klimaeksperter gjorde det ligeledes klart, at 350 ppm måtte være målsætningen. Præsident Obamas klimarådgiver **John Holdren** meldte ud, at "fra et videnskabeligt perspektiv er 350 ppm bedre end 450 ppm. Grunden til at 450 ppm er blevet *the mainstream view* var ifølge ham, at det er noget nær det bedste, vi kan klare, og måske det værste, vi kan tåle."

Skræmmende, umuligt eller uomgængeligt

Samtidig er der opstået en 350 folkebevægelse under ledelse af den amerikanske miljøforfatter og -aktivist, Bill McKibben, som har haft en kolossal gennemslagskraft. Billederne her er fra 350 aktionsdagen i oktober 2009, hvor man med 5.200 klimaevents i 181 lande skabte, hvad der blev kaldt verdens største klimaevent. Billedet af 350-formationen på **Rådhuspladsen** kom på forsiden af

New York Times og er siden gået verden rundt. På en tilsvarende dag i oktober 2010 blev det til mere end 7.000 events i 188 lande, og 350-bevægelsen har på få år fået en kolossal gennemslagskraft.

I den **Copenhagen Accord**, som blev resultatet af klimatopmødet i København, blev 450 ppm og 2° C fastsat som målsætning. Men rent faktisk ønskede 117 af de deltagende 190 lande til det sidste, at aftalen skulle lægge sig fast på målsætninger på 350 ppm og en global temperaturstigning på max 1,5° C. Det er tankevækkende, at en fælles forståelse af nødvendigheden af 350 ppm, som første gang blev formuleret i 2008, kan vinde gehør på så kort tid.

I oktober 2009 forelå rapporten **The Economics of 350: The Benefits and Costs of Climate Stabilization**, hvori otte økonomer gennemgår udgifterne og fordelene ved at gennemføre et **350 ppm scenario**. Rapporten behandler to scenarier, dels hvad der skal til for at nå tilbage under 350 ppm inden år **2100**, dels inden år **2200**. Begge scenarier fordrer langt dybere reduktioner end dem, som lige nu er på forhandlingsbordet. Og begge indebærer ud over en hurtig udfasning af de fossile brændstoffer gennemgribende forandringer i hele den måde, hvorpå vi forvalter Jordens levende systemer.

Rapporten konkluderer, at det ikke bare er uomgængeligt nødvendigt for at bevare **biodiversiteten**, stabilisere klodens klima og sikre overlevelsen af de mange østater i Stillehavet og Det Indiske Ocean, som med den nuværende udvikling står overfor at forsvinde under havets overflade. Ifølge rapporten giver det rent økonomisk god mening at gennemføre en sådan radikal omlægning. Prisen vil ligge på 1-3% af verdens samlede bruttonationalprodukter. Man kunne måske finde de nødvendige midler ved at spare på verdens militærbudgetter, som i dag udgør omkring 2,5% af de samlede bruttonationalprodukter.

Gennemførelsen af et **350-scenario** vil føre til gennemgribende forandringer i vores dagligdag og den måde, vi ser og forstår os selv i verden på. Og vi vil se fundamentale ændringer i forhold til den måde, hvorpå vi i den industrielle æra har (mis)brugt Jordens levende ressourcer - og dermed også af det, vi i fremtiden kommer til at stille på middagsbordet.

350-scenario eller ej, så vil det 21. århundrede gribe stærkt forandrede ind i vores nu kendte livsmønstre. Dette kan alt efter perspektiv virke skræmmende, umuligt eller uomgængeligt. Men når man ser, hvor meget verden forandrede sig i løbet af det 20. århundrede stort set uden nogen plan, så vil man kunne nå meget langt, hvis alle verdens lande stod sammen om samme ene plan.